

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету

«19» грудня 2019 року,

Протокол № ВР – 4/8

Проректор з навчальної роботи

Л. І. Чорний

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«19» грудня 2019 року

М.П.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
з навчальної дисципліни
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 242 Туризм
галузі знань 24 Сфера обслуговування**

м. Хмельницький
2019

Розробник робочої програми:

Викладач дисципліни:

виконувачка обов'язків старшого викладача кафедри публічного управління та адміністрування

_____ Тетяна ТРИГУБА

«30» жовтня 2019 року

Схвалено кафедрою публічного управління та адміністрування
«01» листопада 2019 року, протокол № 3.

Завідувач кафедри

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

«01» листопада 2019 року

Деканеса факультету управління та економіки

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

«01» листопада 2019 року

Погоджено методичною радою університету
«19» грудня 2019 року, протокол № MP – 4/5.

Голова методичної ради

_____ Ірина КОВТУН

«19» грудня 2019 року

Обліковий обсяг – 0,8 ум.др.арк.

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	— 3
2. Заплановані результати навчання	— 4
3. Програма навчальної дисципліни	— 7
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	— 11
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	— 11
4.2. Аудиторні заняття	— 12
4.3. Самостійна робота студентів	— 12
5. Методи навчання та контролю	— 12
6. Схема нарахування балів	— 12
7. Рекомендовані джерела	— 13
7.1. Основні джерела	— 13
7.2. Допоміжні джерела	— 14
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	— 17

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань — 24 Сфера обслуговування
2. Код і назва спеціальності — 242 Туризм
3. Назва спеціалізації — Спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни — Організація туристичних подорожей
5. Тип дисципліни — обов'язкова
6. Код дисципліни — ППО 4.2.
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна — перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається — бакалавр
9. Курс / рік навчання — другий
10. Семестр — третій
11. Обсяг вивчення дисципліни:
  - 1) загальний обсяг (кредитів ЕКТС / годин) — 4,5 / 135
  - 2) денна форма навчання:

аудиторні заняття (годин)	— 56
% від загального обсягу	— 41
лекційні заняття (годин)	— 28
% від обсягу аудиторних годин	— 50
семінарські заняття (годин)	— 28
% від обсягу аудиторних годин	— 50
самостійна робота (годин)	— 79
% від загального обсягу	— 59
  - тижневих годин:

аудиторних занять	— 3
самостійної роботи	— 4,5
12. Форма семестрового контролю — екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:

- 1) попередні дисципліни
- ЗПВ 1.1.«Екологія»;
  - ЗПВ 1.2. «Екологія людини»;
  - ЗПВ 1.3. «Екологічна свідомість та відповідальність туристичного бізнесу»;
  - ППО 1. «Рекреаційні комплекси світу»;
  - ППО 1.4 «Основи туризмознавства»;
  - ППВ 1.3. «Міжкультурні комунікації в туризмі».
- 2) наступні дисципліни
- ППО 4.4. «Туроперейтинг»;
  - ППВ 5.9. «Планування та організація туристичного бізнесу»;
  - ППВ 6.4. «Спеціалізований туризм (подієвий, культурно-пізнавальний, релігійний, пригодницький)»;
  - ППВ 6.5. «Спеціалізований туризм (лікувально-оздоровчий, екологічний, сільський, спортивний)»;
  - ППВ 6.6. «Спеціалізований туризм (діловий, MICE, освітній)».
14. Мова вивчення дисципліни
- українська.

2. Заплановані результати навчання

Вивчення дисципліни «Організація туристичних подорожей» спрямована на здобуття студентами загальних та спеціальних (фахових) компетентностей:

- К13. Здатність планувати та управляти часом;
- К15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;
- К16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- К20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);
- К24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;
- К26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.

Зміст вивчення студентами дисципліни «Організація туристичних подорожей» сформульований у термінах таких результатів навчання:

- ПР 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук;
- ПР 06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів;
- ПР 07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт;
- ПР 09. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки;
- ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг;

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:	
1. Знання <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>	
1.1) відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату з організації туристичних послуг;	
1.2) називати основні закони, що регулюють сферу туризму;	
1.3) описувати основні положення організації туристичної діяльності;	
1.4) впорядковувати інформацію щодо організації туристичних подорожей;	
1.5) описувати правила та стилі роботи з клієнтами;	
1.6) розкривати інформацію про безпеку туристичних послуг, та міжнародний досвід розробки заходів безпеки і захисту туристів;	
1.7) знати суть претензійної роботи в туризмі.	
2. Розуміння <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>	
2.1) пояснювати зміст основних термінів, що розкривають суть туристичної діяльності;	
2.2) визначати туристичні підприємства та їх діяльність;	
2.3) обговорювати та розрізняти поняття туристичний продукт та туристичний пакет;	
2.4) пояснювати значимість туристичних формальностей та їх видів;	
2.5) працювати з документами, що забезпечують діяльність туристичних підприємств.	
3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>	
3.1) застосовувати отримані знання при формуванні туристичного продукту та туристичного пакету;	
3.2) працювати з пошуковими системами провідних туристичних операторів;	
3.3) бронювати та анульовувати турпакети;	
3.4) оформлювати туристичну документацію;	
3.5) використовувати отримані знання та навики з обслуговування клієнтів;	
3.6) визначати dead-line.	
4. Аналіз <i>(здатність розбирати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки йogrіхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>	
4.1) упорядковувати уявлення про організацію туристичних подорожей;	
4.2) аналізувати якість туристичного продукту та його компонентів;	
4.3) дискутувати щодо організації туристичного обслуговування;	
4.4) упорядкувати уявлення щодо митних, валютних, та медико-санітарних формальностей;	
4.5) аналізувати туристичні потреби та їх вплив на програми обслуговування.	
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>	

5.1) формулювати свою думку щодо створення туристичних продуктів;
5.2) формулювати свою думку щодо транспортного обслуговування в туризмі;
5.3) пропонувати власне бачення щодо обслуговування туристів різних типів.

6. Оцінювання

(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)

6.1) узагальнювати інформацію про системи підбору та бронювання турів;
6.2) узагальнювати інформацію про системи підбору та бронювання транспортного обслуговування;
6.3) порівнювати доцільність застосування пекерідж-турів та інклюзивних турів;
6.4) пояснювати основні туристичні формальності;
6.5) узагальнювати інформацію про процес створення та початку діяльності туристичних підприємств.

7. Створення (творчість)

(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багато вимірності та альтернативності сучасної культури)

7.1) генерувати ідеї щодо нових видів турів;
7.2) складати програми перебування туристів та розраховувати їх вартість;
7.3) складати та оформлювати основні туристичні документи;
7.4) придумувати нові канали збути туристичного продукту.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Умови створення та функціонування туристичного підприємства.

Види туристичних підприємств: туристичний оператор, туристична агенція, туристичні бюро, екскурсійні бюро. Мета, функції та завдання туристичних підприємств. Основні етапи створення та початку діяльності туристичних підприємств в Україні.

Особливості започаткування та функціонування туристичних підприємств в Україні різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання.

Матеріальна база та кадрове забезпечення туристичної фірми. Вимоги до офісів та кадрів туристичних підприємств.

Законодавчі та нормативні умови провадження господарчої діяльності з організації туризму (внутрішній та зарубіжний туризм). Закон України «Про туризм».

Тема 2. Ліцензування, стандартизація та сертифікація туристичних послуг в Україні.

Ліцензування туристичних підприємств. Основні цілі ліцензування. Порядок видачі та переоформлення ліцензії. Умови позбавлення ліцензії. Нормативно-правове регулювання ліцензування в Україні.

Сертифікація туристичних послуг в Україні. Види послуг, що підлягають обов'язковій сертифікації. Нормативно-правове регулювання сертифікації.

Стандартизація туристичних послуг. Основні стандарти туристичних послуг в Україні. Стандарти ISO. Нормативно-правове регулювання сертифікації.

Тема 3. Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту.

Туристичний продукт та його складові. Види туристичних продуктів. Особливості туристичних продуктів та туристичних пакетів.

Етапи створення та розробки туристичного продукту.

Технологія розрахунку вартості туру. Підходи щодо розрахунку вартості туристичних продуктів.

Канали збуту. Характеристика прямих та непрямих каналів збуту. Основні схеми збуту туристичних продуктів. Проблематика схем збуту.

Тема 4. Формування програм перебування туристів.

Визначення поняття: «програмне обслуговування в туризмі», «програма перебування туристів». Плани тур-обслуговування їх характеристика. Класи тур-обслуговування їх характеристика.

Фактори, що впливають на формування та комплектацію програм перебування туристів.

Види та характеристика програмних заходів в туризмі: екскурсійно-інформаційні, культурно-видовищні, розважальні, спортивно-оздоровчі, соціальні.

Умови виконання програм перебування туристів. Контроль за якістю виконання програм перебування туристів.

Тема 5. Організація обслуговування клієнтів.

Потреби споживача: соціальні потреби; потреби у спілкуванні; духовні потреби. Туристичні потреби та їх види. Мотиваційні туристичні потреби. Похідні туристичні потреби. Додаткові туристичні потреби.

Шкала потреб клієнтів та формування психологічного портрету потенційних туристів.

Форми та стилі обслуговування клієнтів. Типи поведінки співробітника фірми.

Професійна етика та культура обслуговування клієнтів. Основні вимоги до співробітника фірми при веденні переговорів. Основні знання та навички якими повинен володіти менеджер з туризму.

Типологія туристів. Особливості туристів та їх поведінки різних типів.

Тема 6. Загальні принципи організації транспортного обслуговування туристів. Туристичні перевезення на різних видах транспорту.

Система транспортного забезпечення в туризмі та класифікація транспортних засобів. Причини обрання певних видів транспорту на певних турах.

Туристичні перевезення на авіатранспорті. Провідні виробники літаків. Типи літаків їх особливості. Процес реєстрації на рейс. Типи рейсів. Класи обслуговування. Особливості перевезення багажу. Тарифи авіакомпаній та пільги.

Туристичні перевезення на залізничному транспорті. Класифікація потягів. Тарифи, пільги, знижки.

Морські та річкові перевезення і круїзи. Переваги водних туристичних подорожей. Основні круїзні компанії. Класи лайнера. Особливості організації відпочинку на лайнерах.

Автотранспортне обслуговування туристів та організація перевезень автотранспортом.

Тема 7. Туристичні формальності, їх види та умови виконання.

Поняття та основні види туристичних формальностей: поліцейські, паспортно-візові, митні, медико-санітарні та страхові формальності.

Світова та національна нормативно-законодавча база виконання туристичних формальностей.

Основні нормативні документи, які забезпечують спрощення туристичних формальностей та встановлення візового режиму в ряді країн світу. Досягнення України щодо спрощення туристичних формальностей.

Тема 8. Паспортно-візові формальності.

Паспорти та їх види. Біометричні паспорта громадян України для виїзду за кордон. Правила оформлення та заміни паспортів громадянам України для виїзду за кордон.

Віза. Види віз. Основні документи для видачі візи. Особливості пакету документів на отримання візи до деяких країн світу. Оформлення віз громадянам України. Причини відмови у візі. Порядок дій у випадку відмови.

Візова марка. Ступені захисту марки візи від підробки.

Правила акредитації туристичної фірми в консульській установі посольства іноземної країни.

Правила та порядок оформлення української візи іноземним громадянам.

Тема 9. Митні, валютні та медико-санітарні туристичні формальності.

Визначення понять «митні формальності», «митний догляд», «митна декларація». Поняття митних формальностей та органи, що забезпечують їх виконання. Задачі Державної митної служби.

Правила ввозу в Україну та вивозу з України речей і товарів.

Митна декларація. Процедура митного догляду та правила оформлення митної декларації.

Валютні формальності. Правила перевезення валюти та інших цінностей через державний кордон України. Норми вивозу та ввозу валюти.

Визначення поняття «медико-санітарні формальності». Медико-санітарні формальності для туристів. Профілактика захворювань серед туристів.

Тема 10. Страхування в туризмі

Визначення поняття страхування. Види страхування в туризмі. Обов'язкові види страхування.

Правила і порядок страхування туристів та їх майна та порядок виплати страхових сум.

Страхування від невиїзду. Особливості даного страхування. Порядок виплати страхових відшкодувань.

Дії застрахованого в разі настання страхового випадку.

Тема 11. Організація туристичного обслуговування, його контроль, облік, розрахунки. Бронювання туристичного обслуговування.

Визначення поняття бронювання. Процес бронювання послуг готельних, транспортних, екскурсійних підприємств. Особливості підбору та бронювання через різні системи. Правила взаємодії туристичної фірми та готельного підприємства.

Оформлення замовень на комплексне туристичне обслуговування. Оформлення бронювання туристичних послуг та дотримання технології бронювання. Особливості підбору та бронювання на різних операторах.

Основні види автоматизованих систем бронювання та резервування в туризмі. Навички пошуку та підбору туру та бронювання пакетних турів в режимі on-line. Порядок бронювання в режимі on-line.

Визначення порядку бронювання через Internet. Підтвердження факту купівлі-продажу та форми оплати замовлених послуг.

Своєчасна та несвоєчасна ануляція туристичних послуг. Правила dead-line. Компенсація та штрафні санкції в разі несвоєчасної ануляції.

Процеси організації, обліку та контролю туристичного обслуговування.

Види та форми розрахунків за туристичне обслуговування.

Обов'язки представника туристичної фірми за кордоном та його повноваження.

Оформлення повернення коштів за невикористане обслуговування. Основні документи, що забезпечують цей процес та особливості їх заповнення.

Тема 12. Туристичні документи та правила їх оформлення.

Основні види туристичних документів.

Види договорів в туризмі та порядок їх оформлення. Договір на туристичне обслуговування. Особливості їх заповнення.

Інформаційні, облікові, розрахункові та звітні туристичні документи.

Оформлення документів туристичної групи (на виїзд за кордон; туристичної групи, що подорожує в межах України; дитячої туристичної групи). Заявки на маршрут, маршрутні карти. Порядок їх оформлення та реєстрації.

Пакет документів для туриста.

Порядок та послідовність оформлення документів індивідуальних туристів. Порядок видачі документів.

Тема 13. Претензійна робота в туризмі.

Права та обов'язки туриста. Права та обов'язки туриста-екскурсанта.

Порядок відшкодування втрат в разі невиконання або неякісного виконання туристичного обслуговування.

Претензійна робота та її етапи.

«Договірна» та «не договірна» шкода. Порядок компенсації витрат.

Поняття Франкфуртська таблиця, та особливості її застосування. Використання Франкфуртської таблиці для розрахунку суми відшкодування моральної та матеріальної шкоди заподіяної туристам з вини туроператора.

Тема 14. Безпека туристичних подорожей.

Безпека туризму. Загальні вимоги до безпеки туризму.

Правила поведінки туристів у разі надзвичайних ситуацій.

Заходи туристських фірм і підприємств щодо дотримання безпеки туристичних подорожей. Розробка пам'яток туриста. Обов'язки працівника туристичного підприємства в забезпеченні безпеки туристів.

Міжнародний досвід розробки заходів безпеки і захисту туристів.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ те- ми	Назва теми	Кількість годин					
		Усього	Денна форма навчання у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	CPC
1.	Умови створення та функціонування туристичного підприємства.	9	2	2	-	-	5
2.	Ліцензування та сертифікація туристичних послуг в Україні.	9	2	2	-	-	5
3.	Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту.	11	2	2	-	-	7
4.	Формування програм перебування туристів.	12	2	2	-	-	8
5.	Організація обслуговування клієнтів.	9	2	2	-	-	5
6.	Загальні принципи організації транспортного обслуговування туристів. Туристичні перевезення на різних видах транспорту.	10	2	2	-	-	6
7.	Туристичні формальності, їх види та умови виконання.	8	1	2	-	-	5
8.	Паспортно-візові формальності.	9	1	2	-	-	6
9.	Митні, валютні та медико-санітарні туристичні формальності.	9	2	2	-	-	5
10.	Страхування в туризмі.	9	2	2	-	-	5
11.	Організація туристичного обслуговування, його контроль, облік, розрахунки. Бронювання туристичного обслуговування.	11	4	2	-	-	5
12.	Туристичні документи та правила їх оформлення.	10	2	2	-	-	6
13.	Претензійна робота в туризмі.	9	2	2	-	-	5
14.	Безпека туристичних подорожей.	10	2	2	-	-	6
	Усього	135	28	28	-	-	79

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до деяких теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.3. Тематика самостійних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.4. Самостійні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- повідомлення про виконання самостійних завдань;
- виконання практичних завдань;
- робота з платформами туристичних операторів.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне або письмове бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у письмовій формі.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену.

Структура екзаменаційного білету включає 2 теоретичних питання та 1 практичне завдання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рисунку.

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять та самостійної роботи студентів визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Закон України «Про туризм» (Відомості Верхової Ради України (ВР), 1995, № 31, ст. 24.) {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1276-VI від 16.04.2009, ВР, 2009, № 38, ст. 535 № 2468-VI від 08.07.2010, ВР, 2010, № 49, ст. 567 № 2608-VI від 19.10.2010, ВР, 2011, № 11, ст. 69 № 3679-VI від 08.07.2011, ВР, 2012, № 14, ст. 89 № 4385-VI від 09.02.2012, ВР, 2012, № 40, ст.477 № 5316-VI від 02.10.2012, ВР, 2013, № 38, ст. 502 № 639-VII від 10.10.2013, ВР, 2014, № 22, ст. 770 № 1193-VII від 09.04.2014, ВР, 2014, № 23, ст. 873 № 124-VIII від 15.01.2015, ВР, 2015, № 14, ст. 96 № 2581-VIII від 02.10.2018, ВР, 2018, № 46, ст.371} // Офіційний сайт. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-vr>.
2. Нормативно-правові акти України з питань туризму: збірник законодавчих та нормативних актів / Упоряд. М. І. Камлик. – К.: Атіка, 2004. – 464 с.
3. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні / В.Ф. Кифяк. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – 324 с.
4. Любіцьва О.О. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник / О.О. Любіцьва, В.К. Бабарицька. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 335 с.
5. Мальська М.П. Туристичний бізнес: теорія та практика: навчальний посібник / М. П. Мальська, В. В. Худо. – К.: Центр учебової літератури, 2007. – 424 с.
6. Матвієнко, А.Т. Технологія та організація туристичної діяльності: навч. посібник / А.Т. Матвієнко, В.Г. Цись. – К.: Кондор, 2015. – 120 с.

7. Михайліченко Г.І. Практика організації туристичних подорожей : навч. посіб. / Г.І. Михайліченко. – К.: КНТЕУ, 2003. – 156 с.
8. Руснак Ю.І. Законодавство України про туризм і готельну справу: зб. офіц. текстів законів станом на 1 лютого 2012 р. / Ю. І. Руснак. – К.: ЦУЛ, 2012.
9. Сокол Т. Г. Організація туристичної діяльності в Україні: навчальний посібник / Т. Г. Сокол – К.: Рокор, 2001. – 200 с.
10. Сокол Т. Г. Організація туристичної діяльності в Україні: навч. посібник / Ін-т туризму ФПУ. – 2-е вид. / Т. Г. Сокол. – К.: Музична Україна, 2002. – 256 с.
11. Сокол, Т. Г. Організація обслуговування в готелях і туристичних комплексах: підручник / Т. Г. Сокол. – К.: Альтерпрес, 2009. – 447 с.

7.2. Допоміжні джерела

12. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 23, ст. 158) {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 580-VIII від 02.07.2015, ВВР, 2015, № 40-41, ст. 379 № 835-VIII від 26.11.2015, ВВР, 2016, № 2, ст. 17 № 867-VIII від 08.12.2015, ВВР, 2016, № 4, ст. 40 № 1540-VIII від 22.09.2016, ВВР, 2016, № 51, ст. 833 № 1774-VIII від 06.12.2016, ВВР, 2017, № 2, ст.25 № 1817-VIII від 17.01.2017, ВВР, 2017, № 9, ст. 68 № 1983-VIII від 23.03.2017, ВВР, 2017, № 25, ст. 289 № 2019-VIII від 13.04.2017, ВВР, 2017, № 27-28, ст. 312 № 2042-VIII від 18.05.2017, ВВР, 2017, № 31, ст. 343 № 2145-VIII від 05.09.2017, ВВР, 2017, № 38-39, ст. 380 № 2189-VIII від 09.11.2017, ВВР, 2018, № 1, ст.1№ 2473-VIII від 21.06.2018, ВВР, 2018, № 30, ст.239} // Офіційний сайт. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.

13. Агафонова Л.Г. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / Київський ун-т туризму, економіки і права. / Л.Г. Агафонова, О.Є. Агафонова – К.: Знання України, 2002. – 360 с.

14. Альошинський Є. С. Підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту України у системі міжнародних перевезень / Є. С. Альошинський, О. М. Огар, О. С. Пестременко-Скрипка // Збірник наукових праць Українського державного університету залізничного транспорту. - 2017. - Вип. 170. - С. 78-84.

15. Аріон О. В. Організація транспортного обслуговування туристів: навч. посібник / О. В. Аріон. - К.: Альтерпрес, 2008. - 192 с.

16. Бабарицька В.К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Поняттєво-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навчальний посібник. / В.К. Бабарицька, О.Ю. Малиновська – К.: Альтерпрес, 2004. – 288 с.

17. Базилевич В. Д. Страхова справа. / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич — К.: Товариство "Знання", КОО, 2002. - 203 с.

18. Білоусова А. Ю. Сертифікація туристичних послуг в Україні / А. Ю. Білоусова, К. М. Тек // Економіка і регіон. - 2017. - № 6. - С. 107-111.

19. Боринець С. Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: підручник. / С.Я. Боринець - К: Т-во "Знання", КОО, 1999. - 305 с.

20. Бунін С. В. Сучасний стан і тенденції світового ринку страхових послуг / С. В. Бунін // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм. - 2017. - Вип. 6. - С. 15-19.

21. Владимиров К.Н. Митне регулювання: навчальний посібник. - 2-ге вид. / К.Н. Владимиров, В.Ю. Бардачова - Херсон: Олді-плюс, 2002. - 336 с.

22. Garkusha M. I. Analysis of the Ukrainian employer current requirements to the pharmaceutical personnel / M. I. Garkusha, R. V. Sahaidak-Nikitiuk, G. A. Gretska // Вісник фармації. - 2017. - № 2. - С. 48-53.

23. Гордієнко Т. Нормативне забезпечення туристичних і супутніх послуг в Україні: стан та перспективи розвитку / Т. Гордієнко // Стандартизація. Сертифікація. Якість. - 2012. - № 2. - С. 3-7.
24. Грабчук О. М. Страхові ризики у сфері страхування туризму / О. М. Грабчук // Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Економіка. - 2015. - Т. 23, вип. 9 (1). - С. 3-8.
25. Грицюк Ю. Формалізація процесу стратегічного планування розвитку регіонального туризму в Україні / Ю. Грицюк, М. Грицюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Комп'ютерні науки та інформаційні технології. - 2017. - № 864. - С. 24-36.
26. Гричкоєдова М. В. Дослідження діяльності низькобюджетних авіакомпаній на ринку авіаперевезень України / М. В. Гричкоєдова, М. А. Руденський // Економічний простір. - 2018. - № 139. - С. 55-65.
27. Гудима М. М. Деякі аспекти договірного оформлення посередницьких відносин в туризмі / М. М. Гудима // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. - 2012. - Вип. 28. - С. 107-112.
28. Іваніна О. О. Аудит туристичної діяльності : навч. посібник для студ. вуз / О. О. Іваніна; М-во освіти і науки України.-К.: ЦУЛ, 2005.-253 с.
29. Забаштанський М. М. Економічна безпека держави в умовах трансформаційних змін туристичної галузі України / М. М. Забаштанський, Т. В. Забаштанська, А. В. Роговий // Проблеми системного підходу в економіці. - 2019. - Вип. 4 (1). - С. 50-55.
30. Заваріка Г. М. Суспільно-географічне дослідження безпеки туризму в умовах глобалізації і конфліктів / Г. М. Заваріка // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Географічні науки. - 2018. - Вип. 9. - С. 45-50.
31. Іванов Ю. Туристична діяльність і оподаткування // Бухгалтерія. / Ю. Іванов - 2002. - № 20/2.
32. Івченко Л. О. Сучасні тенденції формування страхових програм в туризмі / Л. О. Івченко, К. П. Сушкова // Молодий вчений. - 2017. - № 11. - С. 1167-1171.
33. Калда К. Формування ланцюга створення цінності при пасажирських авіаперевезеннях / К. Калда // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"]. Серія : Техногенна безпека. Радіобіологія. - 2008. - Т. 95, Вип. 82. - С. 6-9.
34. Коваль М. В. Адміністративно-правове регулювання поняття "митні формальності" / М. В. Коваль, В. А. Білоконь // Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика). - 2018. - Вип. 1-2. - С. 74-80 .
35. Ковальчук А. С. Організація і технологія обслуговування туристів туристичною фірмою: навчально-методичний посібник / А.С. Ковальчук – Львів: ВКП "ВМС", 2005. – 212 с.
36. Козинець В. М. Безпека життєдіяльності у сфері туризму: навч. посібник для студ. ВНЗ /В. М. Козинець.- К.: Кондор, 2006. - 576 с.
37. Козлова А. О. Безпека готельних комплексів як складова ефективності туристичного менеджменту та привабливості туристичних підприємств для вітчизняних туристів (на прикладі Туреччини) / А. О. Козлова // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2019. - № 65. - С. 142-149.
38. Козловський Є. В. Загальні питання безпеки та страхування у сфері туризму / Є. В. Козловський // Питання культурології. - 2013. - Вип. 29. - С. 67-74.
39. Козловський Є. В. Роль держави у процесі спрошення та гармонізації туристичних формальностей / Є. В. Козловський // Публічне урядування. - 2016. - № 4. - С. 101-109.
40. Копитко В. І. Тенденції розвитку залізничного туризму в західному регіоні України / В. І. Копитко, О. В. Орловська // Збірник наукових праць Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. Проблеми

економіки транспорту. - 2016. - Вип. 11. - С. 14-19.

41. Коробейникова Я.С. Безпека туризму та туристичні формальності. Конспект лекцій. / Я.С. Коробейникова. – Івано-Франківськ, 2011 - 87 с.

42. Коробейникова Я.С. Безпека туризму та туристичні формальності: практикум. / Я.С. Коробейникова. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2012. – 72 с.

43. Кравчук М.С. Інформаційні технології в туристичному бізнесі: роль та призначення / М.С. Кравчук // Географія та туризм. - 2012.

44. Кравчук О. А. Аналіз програмного забезпечення для автоматизації процесу створення вантажно-митних декларацій / О. А. Кравчук, В. М. Підгородецька // Восточно-Європейский журнал передових технологий. - 2012. - № 3 (3). - С. 21-24.

45. Ліцензійні умови здійснення господарської діяльності по організації іноземного, внутрішнього, зарубіжного туризму, екскурсійної діяльності: затверджено наказом Державного комітету з питань регулярної політики і підприємництва, Державного комітету молодіжної політики, спорту і туризму України від 17 січня 2001 р., зареєстровано Міністерством юстиції України 5 лютого 2001 р.

46. Любіцьева О.О. Методика розробки турів / О.О. Любіцьева – К.: Альтерпрес, 2003. – 104 с.

47. Любіцьева О. О. Методика розробки турів : навч. посібник / О. О. Любіцьева. – Київ : «Альтерпрес», 2003. – 104 с.

48. Максименко С.В. Шенгенська конвенція і право людини на вільне пересування та вибір місця проживання / С.В. Максименко // Право України. - 2000. - № 5. - С. 14-16.

49. Мальська М.П. Організація туристичного обслуговування : підручник. Затверджено МОНУ / М. П. Мальська, В. В. Худо, Ю. С. Занько. – К : Знання, 2011. – 275 с.

50. Мальська М.П. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика: навч. посібник / М.П.Мальська, О. Ю. Бордун. – К. : ЦУЛ, 2012. – 248 с.

51. Мальська М.П. Туристичний бізнес: теорія та практика : підручник. Затверджено МОНУ для студ. ВНЗ / М. П. Мальська, В. В. Худо. – 2-ге видання, перероб. та допов. – К. : ЦУЛ, 2012. – 368 с.

52. Машина Н. І. Страхування для туристських підприємств : навч. посібник / Н. І. Машина. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006. – 368 с.

53. Мельник А. В. Сучасні інформаційні технології: GPS-туризм та популяризація туристичної привабливості / А. В. Мельник // Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка. - 2013. - Вип. 39. - С. 337-341.

54. Мельник І. М. Сучасний стан розвитку інформаційних технологій у туризмі / І. М. Мельник, Б. Я. Полотай // Підприємництво і торгівля. - 2016. - Вип. 20. - С. 23-27.

55. Менеджмент туристичної індустрії : Навч. посібник / І. М. Школа, Т. М. Ореховська, І. Д. Козьменко, І. Р. Лошенюк ; за ред. І. М. Школи. - Чернівці: Книги - XXI, 2003. – 596 с.

56. Митний кодекс України . - "Голос України" №73-74.21.04. 2012. - С. 21-62.

57. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти: монографія / Бережнюк І. Г. - Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2009. - 543 с.

58. Мисик В. М. Специфіка виконання туристичних формальностей при здійсненні міжнародної діяльності / В. М. Мисик, Х. С. Передало // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - 2013. - № 776. - С. 56-60.

59. Михайліченко Г.І. Організація туризму: Опорний конспект лекцій. Ч.2. Організація маршрутів та турів / Г. І. Михайліченко. – К.: КНТЕУ, 2011. – 141 с.

60. Михайліченко Г.І. Практика організації туристичних подорожей: навч. посіб./ Г.І. Михайліченко. - К.: КНТЕУ, 2003. - 156 с.

61. Михайлюк О. Нормативно-правові механізми для підвищення екологічної безпеки

туристичної сфери України / О. Михайлук // Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]. - 2017. - № 7-8. - С. 126-140.

62. Моїсєєва Н. І. Туристичний продукт чи послуга: теоретико-методологічний базис дослідження дефініцій / Н. І. Моїсєєва // Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. - 2018. - № 4. - С. 299-315.

63. Науково-практичний коментар до Закону України «Про туризм» / А.Т. Матвієнко, І. В. Приянчук, М. А. Лесик, В. В. Андрейцев. – К.: Науково-дослідний інститут туризму та курортів, 2006. – 212 с.

64. Нестерова К. С. Вплив фактору безпеки на стійкий розвиток міжнародного туризму / К. С. Нестерова // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки. - 2018. - № 6. - С. 66-71.

65. Новікова А.М. Україна в системі міжнародних транспортних коридорів / А.М. Новікова – К.: НПМБ, 2003. – 494 с.

66. Огонь Ц. Г. Оцінка ризиків та завдання митного контролю в Україні / Ц. Г. Огонь, Ю. А. Ломейко // Економічний вісник університету. - 2017. - Вип. 33 (1). - С. 428-439.

67. Опанасюк Н.А. Право Європейського Союзу і національне туристичне законодавство // Український часопис міжнародного права: науково-практичний журнал. - К., 2002. - № 4. - С. 33–44.

68. Охріменко О. О. Страхування у сфері туризму та готельного господарства: навчальний посібник / О. О. Охріменко. – К.: Вища школа, 2003. – 258 с.

69. Півньова Л. В. Поняття "туристичні формальності": історико-лінгвістичний аспект дослідження / Л. В. Півньова // Науковий вісник Чернівецького університету. Германська філологія. - 2014. - Вип. 692-693. - С. 144-147.

70. Плиса В.Й. Основи страхування : навч. посібник / В. Й. Плісай, За ред. М. І. Крупки. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. – 144 с.

71. Прейгер Д. Розвиток іноземного туризму в Україні в контексті розбудови міжнародних транспортних коридорів / Д. Прейгер, І. Молярчук // Економіка України. - 2001. - № 6.

72. Правила перевезення пасажирів, багажу, вантажобагажу та пошти залізничним транспортом України (МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ від 27.12.2006 № 1196) { з змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства транспорту та зв'язку № 666 від 03.08.2007 № 252 від 04.03.2008 № 1333 від 03.11.2008 № 943 від 09.09.2009 № 235 від 22.07.2011 Наказами Міністерства інфраструктури № 586 від 01.12.2011 № 649 від 02.11.2012 № 44 від 25.01.2013 № 808 від 17.10.2013 № 145 від 20.04.2015 № 107 від 15.03.2016 № 74 від 01.02.2019} // Офіційний сайт. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0310-07>.

73. Прокопенко В. В. Виконання митних формальностей у разі ввезення товарів в Україну вантажними автомобільними транспортними засобами / В. В. Прокопенко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. - 2017. - Вип. 30 (1). - С. 66-69.

74. Про схвалення стратегії розвитку туризму і курортів: Розпорядження Кабміну України від 06.08.2008 р. № 1088-р // Офіц. вісник України. – 2008. – № 60. – С. 27–32.

75. Пушек Н. М. Маркетинговий підхід до визначення категорії "туристичний продукт" / Н. М. Пушек, І. З. Гнилякевич-Проць // Науковий вісник НЛТУ України. - 2018. - Т. 28, № 4. - С. 97-101.

76. Рудяк Ю. Все про облік та організацію туристичної діяльності / Ю. Рудяк, В. Кузнецов, А. Клименко. – 3-те вид., перераб. і доп. Харків : Фактор, 2006. – 278 с.

77. Рудніченко Є. М. Митна служба та суб'єкти господарювання: проблеми взаємодії / Є. М. Рудніченко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. - 2011. - № 6(1). - С. 76-81.

78. Сагалакова Н. О. Експертна система формування ціни на туристичний продукт / Н. О. Сагалакова // Інвестиції: практика та досвід. - 2016. - № 14. - С. 34-40.
79. Сагалакова Н. О. Особливості формування ціни на туристичний продукт / Н. О. Сагалакова // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки. - 2014. - Вип. 9. - С. 386-391.
80. Сірко Р. Б. Правове регулювання перевезення вантажів, пасажирів, багажу та пошти залізничним транспортом на шляху до євроінтеграції / Р. Б. Сірко // Часопис цивілістики. - 2017. - Вип. 22. - С. 65-68.
81. Скопень М.М. Комп'ютерні інформаційні технології в туризмі / М.М. Скопень. – К.: Кондор, 2005. – 301 с.
82. Сокол Т.Г. Організація обслуговування в готелях і туристичних комплексах / Т.Г. Сокол. – К. : Альтерпрес, 2009. – 447 с.
83. Стандарт ISO щодо промислового туризму // Стандартизація. Сертифікація. Якість. - 2015. - № 5. - С. 54.
84. Столлярчук П. Міжнародна стандартизація туристичних послуг / П. Столлярчук, В. Домінюк // Стандартизація. Сертифікація. Якість. - 2010. - № 4. - С. 14-18.
85. Страхування для туристичних підприємств : навч. посіб. / Н. І. Машина. – Київ : ЦУЛ, 2006. – 368 с.
86. Угоднікова О. І. Роль інформаційних технологій у розвитку менеджменту та маркетингу міжнародного туризму / О. І. Угоднікова, Т. С. Щербаченко // Комунальне господарство міст. Серія : Економічні науки. - 2019. - Вип. 2. - С. 67-71.
87. Удовиченко В. В. Питання класифікації туристичних формальностей у контексті розвитку та формування туристичних відносин / В. В. Удовиченко, Ю. Ю. Погоріла // Географія та туризм. - 2013. - Вип. 25. - С. 66-78.
88. Удовиченко В.В. Правове регулювання туристичних формальностей: питання міжнародного співробітництва / В.В. Удовиченко, Ю.Ю. Погоріла // Географія та туризм. - 2012. - Вип. 23. - С. 37-43.
89. Фастовець О.О. Організація транспортних подорожей і перевезень: навч. посібник/ О.О. Фастовець; Федерація Профспілок України; Інститут туризму. - К.: Музична Україна, 2003. - 190 с.
90. Фурса С.Я. Поїздки за кордон: працевлаштування, туризм, візові документи. / С.Я. Фурса. - К.,2006. - 97 с.
91. Хімічева Г. І. Застосування логістичних принципів для підвищення якості та безпеки комплексної туристичної послуги / Г. І. Хімічева, А. О. Михалко // Стандартизація. Сертифікація. Якість. - 2018. - № 1. - С. 27-32.
92. Чехович С.Б. Стан законодавчого забезпечення реалізації та захисту права на свободу пересування: Аналітична доповідь. / С.Б. Чехович - К.: Фонд «Правова ініціатива», 2003. - 99 с.
93. Шевченко Я.М. Туризм і право на туризм // Матеріали II-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Туризм у ХХІ столітті: глобальні тенденції і регіональні особливості». / Я.М. Шевченко - К. : Знання України, 2002. - 560 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

http://www.rada.gov.ua	- Веб-портал Верховної Ради України
http://www.president.gov.ua	- Веб-портал Адміністрації Президента України
http://www.kmu.gov.ua	- Веб-портал Кабінету Міністрів України
http://mon.gov.ua	- Веб-сайт Міністерства освіти і науки України
http://www.rv.org.ua/	- а/к «Роза вітрів»
http://tour.com.ua/	- Туристичний портал

- <http://www2.unwto.org/ru/home> - UNWTO
- <https://www.iata.org/Pages/default.aspx> - Міжнародна асоціація авіаперевізників
- <https://kbp.aero/ru/> - Міжнародний аеропорт Бориспіль
- <https://www.tui.ua/> - Туристичний оператор TUI
- <https://www.accordtour.com/> - Туристичний оператор «Аккорд Тур»
- <https://www.tpg.ua/> - Туристичний оператор TPG
- <https://dpsu.gov.ua/> - Державна прикордонна служба України
- <https://mfa.gov.ua/ua> - Міністерство закордонних справ України
- www.tourism.gov.ua - Державне агентство України з туризму та курортів. Офіційний сайт
- <http://www.kruiz.info> - Річкові та морські круїзи
- <https://inflotcruises.com/> - Група компаній «Інфлот Круїз енд Феррі Україна»

ОНОВЛЕНО:

Директорка туристичної агенції ФОП
Кобилянська А.П. ТА «Дім Подорожей»,
асистентка кафедри публічного управління та
адміністрування
«23» серпня 2022 року

Анна КОБИЛЯНСЬКА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
«23» серпня 2022 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри, доктор наук з державного
управління, кандидат економічних наук,
доцент
«23» серпня 2022 року

Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ